

به نام خدا

موضوع: رشد و عملکرد حرکتی

استاد مربوطه: منصوره مکریان

تهیه کننده: ملیکا کریمی_سعیده رمضانپور

بالغ شدن: شامل سه فرایند به هم پیوسته است که عبارتند از
نمو، بالیدگی، رشد

نمو: به معنی افزایش در اندازه اندام های بدن .

بالیدگی: به رشد بیولوژیکی اندام های بدن و تغییر در سیستم بدن
تلقی می شود، در این مرحله تمام بافت های بدن و سازوکارهای جسمی بالغ
میشوند.

رشد: به معنی یادگیری رفتارهای مورد انتظار جامعه

بالیدگی

مطالعات در زمینه بلوغ بیولوژیکی بر اساس سه شاخص عمده:

✓ سن اسکلتی

✓ ویژگی های ثانویه جنسی، مانند موهای شرمگاهی و تناسلی و.....

✓ سن حداکثر نمو قد

به طور معمول سه روش برای ارزیابی سن اسکلتی استفاده میشود.

معیارها در تشخیص سن بلوغ به ۵ دسته تقسیم میشوند

- ارزیاب در زمان مشاهده، مرحله را تشخیص میدهد اما در مشاهده مشخص نمیکند که چه زمانی کودک به مرحله بلوغ وارد میشود یا چه مدت باقی می ماند.
- اگرچه تغییرات دستگاه تناسلی برای هر دو گروه (دختران و پسران) به هم وابسته اند اما مراحل آن یکسان نیست.
- گذر از یک مرحله به مرحله دیگر و زمانبندی این گذرها مشکل است.
- سرعت انتقال بین مراحل از پیشین به پسین در میان افراد متغیر است.
- ممکن است کودکان در یک مرحله یکسان دارای وضعیت رشد کاملاً متفاوتی از لحاظ رفتاری با یک دیگر باشند.

تکامل حرکتی

▶ تکامل کودکان در طول دوران قبل از مدرسه تا دوران میان کودکی شکل میگیرد. که در واقع این ها اساس سایر مهارت های ورزشی، تخصص و ترکیبی هستند

▶ الگوهای حرکتی به با عنوان های (متحرک و غیرمتحرک) _ (جابه جایی و غیرجابه جایی) _ (پرتابی و دریافت کردن) نامیده شدند.

نوجوانان از نظر وضعیت بلوغ به سه گروه تقسیم میشوند:

- افراد دیر بالیده (دیرتر از سن تقویمی)
- بلوغ سروقت (مطابق سن تقویمی)
- افراد زود بالیده (زودتر از سن تقویمی)

در هر دو گروه دختران و پسران ۳ مورد بالا وجود دارد اما در دختران تفاوت بین سه گروه متفاوت است.

بلوغ زیستی

روند رشد بدن در قسمتی از فرایند به بلوغ بیولوژیکی وابسته است.

سن اسکلتی بدن تنها شاخص بلوغ است که میتواند در دوران کودکی و بلوغ مورد استفاده قرار گیرد.

چگونه میتوان عملکرد ورزشکاران زن و مرد رشته را با هم مقایسه کرد؟؟

مطالعات مربوط به ورزشکاران جوان اغلب شامل سنجش:

- توان (پرش عمودی...)
- سرعت (دوهای کوتاه)،
- انعطاف پذیری (عمدتا نشستن و رساندن دست ها)،
- قدرت و استقامت عضلات شکم (دراز و نشست)،
- چابکی (دوی ۴در ۹)
- و قدرت ایستا (گرفتن) است.

تفاوت جنسی بین ورزشکاران یک رشته ورزشی نتایج جالبی را ارائه نمود.

دربین دوندگان استقامتی و جوان ۱۰ تا ۱۶ ساله، مردان در آزمون آویزان شدن با دست های خمیده و درازونشست خوب، اما زنان در انعطاف پذیری بهتر بودند.

تفاوت جنسی ورزشکاران ۱۰ تا ۱۳ ساله در دوی چابکی، پرش طول، پرش عمودی قابل چشم پوشی بود.

عملکرد زنان با گذشت سن تغییر چندانی نداشت، اما در مردان تا اواخر نوجوانی بهبود داشت.

تغییرات مرتبط با بلوغ در ورزشکاران

همانند اثربخشی بر کل افراد، عوامل دیگری نیز اجرای ورزشکاران را تحت تاثیر قرار میدهد.

- تفاوت های فردی در زمان بندی سرعت بلوغ،
- کنترل عصبی و مهارت های ادراکی_شناختی نوجوانی،
- تفاوت های فردی موجود در پاسخ دهی به آموزش ها و تمرین،
- تعاملات مربی_ورزشکار منابع بالقوه تغییرات، به ویژه در مهارت های تخصصی ورزشی هستند که مطالعات باید عواملی فراتر از رشد و بلوغ را دربرگیرد تا ویژگی های ادراکی، شناختی و رفتاری ورزشکاران جوان مورد توجه واقع شود.